

האם משרד החינוך מתקצב את הגננות החרדיות באופן חלקי לעומת עמיתותיהן בגני הילדים הממלכתיים?

גננות חרדיות: תחקיר

משרד החינוך הודיע שהוא יוצא להגנת הגננת החרדית, על מנת שמשכורתה תעלה, אך במסגרת זו העמיד דרישות על רשתות הגנים << האם באמת זוהי עזרה לגננת, או שהדבר יוביל לסגירתם של גנים?

הדס אפיך

צילומים: פלאש 90

מהן דווקא נחשבות לערים חרדיות) שבהן העיריות כמעט אינן מעבירות תקצוב לגני ילדים. אם באותן ערים ייסגרו גני ילדים לא יהיה מנוס מכך שמשרד החינוך ייטול על עצמו את המשימה והוא שיפעיל את הגנים בעיר. חלק ממנהלי העמותות ששוחחנו עמם מציינים בחשש, כי ייתכן שזוהי גם שאיפתו של המשרד, אשר מנסה לדבריהם לאורך כל הדרך להתנכל לגנים החרדיים ולהביא לסגירתם.

אך מודל התקצוב הבסיסי אינו כל הבעיה, שכן מתברר שקיימת גם בעיה נוספת בתקצוב המועבר לגנים החרדיים. זאת מאחר שהתקציב מועבר לגן על פי חישוב של 'פר ילד', ולכן רק כאשר הגן מלא התקציב מקסימלי, ואילו כשמצויים בו למשל 25 ילדים בלבד (במקום 31) מתקצב הגן בסכום נמוך יותר, מה שמשפיע גם כן ישירות על משכורתה של הגננת.

דווקא בנוגע לכך יש בשורות טובות, שכן בעיה זו מתחילה לבוא על פתרונה מאחר שבשנים האחרונות מנהלי הרשתות נמנעים מלפתוח גנים במקומות שאין סיכוי בהם למלאות אותם, וגם סגרו בצער רב גנים שלא היו בהם 29 ילדים. הבעיה העיקרית היא שכפועל יוצא מכך, גנים כאלו נפתחים לא פעם בידי עמותות מקומיות, והללו אכן משלמות לגננות סכומים מבישים ביותר.

פועלים באגרסיביות

אין זה סוד שבמשך שנים התריעו מנהלי רשתות הגנים שמצבן של הגננות הינו בכי רע, ואף התחננו למשרד החינוך שישנה את שיטת התקצוב וידאג לשיפור התנאים. למרות זאת לא נעשה דבר במשך חמישים השנים האחרונות ולא נראה כל שינוי במודל.

אלא שהפלא ופלא, דווקא בקדנציה הנוכחית קם שר החינוך החדש שי פירון ופנה למנהלי הרשתות בטענות קשות על כך שהם אינם משלמים לגננות את המשכורות המגיעות להן. הרב יצחק גולדקנופף, מנכ"ל גני בית יעקב, הסביר בשיחה שניהל בעבר עם 'משפחה' כי טענה זו היא אבסורדית לחלוטין. "הרי משרד החינוך הוא שאחראי על גובה המ"שכורות של הגננות והוא בעצמו מעביר לנו את הכספים כדי לתת להן, או כיצד הוא יכול לבוא אלינו בטענות? הרי זה בדיוק כמו שמשרד הדתות יתלונן על כך שהכוללים משלמים קצבה נמוכה לאברכים, בזמן שהוא עצמו הוריד את הקצבאות!" ויש גם אבסורד גדול עוד יותר, שכן מתברר כי במקום לשרד את מעמדם של הגננות ולדאוג להן באמת ובתמים, החליט השר פירון לנקוט כעת

לתבוע את המעסיקים), וכעת מקוות שאולי יקבלו ולו חלק ממה שהגיע להן במשך השנים.

גם בשיחה עם גננות המכהנות עדיין בתפקידיהן מתברר שהסכומים שהן מקבלות הם מינימליים ולרע אינם מתקרבים למשכורות המועברות לעמיתותיהן שעובדות בגנים של החינוך הממלכתי או הממ"ד ומועסקות על ידי משרד החינוך.

רחל, גננת בגן חרדי במודיעין עילית, טוענת כי זהו עוול נוראי שנעשה לגננות - הן לומדות בסמינרים המובילים אשר דורשים מהן להוציא את הד"ר רגה הגבוהה ביותר של גננת בכירה ואף להשתתף בהמשך בהשתלמויות ובלימודים שאמורים להקנות להן העלאת משכורת, אך לא יוצא להן מזה דבר. "זוהי ממש זריית חול בעיניי", היא מתלוננת, "ואני רואה בחוש כיצד גננת חרדית עובדת במש"ר מלאה, צוברת עשרים שנות ותק ויש לה ארבע עשר ילדים בבית, אך למרות זאת משתכרת בחודש 5,000 שקלים בלבד, בזמן שגננת חילונית בעלת פחות שנות ותק וילד אחד בבית מקבלת יותר מ-10,000 שקלים לחודש. זוהי אפליה, ולא ייתכן שבמדינת ישראל לא יהיה שוויון בחינוך. שלא לדבר על כך שגננות המועסקות דרך עמותות משתכרות אפילו סכומים נמוכים יותר, כמו 2,000 שקלים לחודש מבלי לפצות פה, כי ברור להן שאם יתלוננו הן יפוטרו לאלתר".

כמו כן היא גם מציינת כי ילדי הגן יוצאים אף הם מופסדים מכך, שכן הגננות כמעט אינן הולכות להשתלם או ללמוד קורסי העשרה, שכן הן אינן מקבלות כל תוספת הודות לכך, ולמה להן ללמוד? עם זאת, ר"ח שקוביציקי מדגישה כי כאמור, הודות לביקורות של משרד החינוך, כבר יש פחות ופחות מנהלי גנים שמעזים לשלם לגננות פחות מכפי שמגיע להן, ואם בעבר הייתה התופעה נפוצה מאוד, כיום היא כבר נחשבת לשכיחה פחות. "הבעיה הגדולה היא שסביר להניח שחלק גדול מהעמותות הקטנות לא יצליחו לעמוד בתשלומים הנדרשים לגננות", היא מסבירה, "שכן כבר עכשיו הן נאלצות לשלם על שכריו של גנים ויש להן גם הוצאות נוספות הרבה מעבר ליכולותיהן. אמנם נכון שהגננות יקבלו כעת את המגיע להן, אך בטווח הארוך ייתכן שהגנים לא יחזיקו מעמד והמשכורות לגננות יוקפאו, או לחלופין - שהגנים ייסגרו".

ואם הגנים ייסגרו, מי יקלוט את הילדים?
מברור שעשה 'משפחה' במספר רשויות מקומיות ברחבי הארץ, התברר שמרבית הרשויות אכן ישתדלו לקבל אחריות אם גני ילדים ייסגרו בשל קשיים תקציביים. אך עם זאת, יש גם ערים (חלק

משרד החינוך ולא בהתאם למה שמגיע לעובדים לפי דרגתם, הוותק שהם צברו ומצבם האישי. "כך ניתן לראות שכאשר מדובר בכל מוסד אחר, מדינת ישראל מחשבת כמה עולה כל מורה למוסד, מחברת את הסכומים יחד ובהתאם לשעות המאושרות מגיעה לערך השעה הממוצע, מכפילה אותו בשעות האמורות ומעבירה את הסכום למוסד מדי חודש או משלמת לעובד ישירות.

"אבל לגבי הגנים של המוכר שאינו רשמי שיטת התקצוב שונה, ומשרד החינוך בנה עבורם מודל שרק באמצעותו הוא מעניק להם תקציבים. המודל של התקצוב הוא: משכורת המגיעה לגננת בהתאם לדרגת גננת מוסמכת בעלת 12 שנות ותק + התקצוב שמגיע לסייעת = העלות של הגן. זאת ללא כל הבדל בין גן שמלמדת בו גננת שסיימה את לימודיה בשנה שעברה לבין גן שמנהלת גננת בעלת שלושים שנות ותק.

"למעשה", מדגישה ר"ח שקוביציקי, "בשנים האחרונות אין בכלל גננות חדשות שמתאימות לד"ר רגה שלפיה מחשב משרד החינוך את השכר, כי כל גננת שעוזבת את הסמינר היא כבר גננת בכירה (שלוש שנות לימוד), וכך נוצר מצב אבסורדי כאשר המוסדות אינם מקבלים כלל את המגיע להם על מנת לשלם את שכר הגננות. בפועל ישנם מוסדות לא מועטים הסופגים את הפער וישנם רבים שלא, ואז הגננת ניזוקה".

זריית חול בעיניים

מנהלי רשתות הגנים החרדיים מעידים כי זוהי בדיוק הסיבה לכך שהם נאלצים לממן באמצעות התקציבים האישיים שלהם את מה שמשרד החינוך אינו נותן. אחד מהם אף מציין בשיחה ל'משפחה' כי החישוב של משרד החינוך גם אינו כולל השת"למויות וגמולים. כך שבסופו של דבר ובשקלול של כל הנתונים יוצא שהשכר שמשרד החינוך מעביר מתאים לגננות בעלות שש-שבע שנות ותק, ולא יותר. "כך אם ניקח לדוגמה גננת שיצאה לעבודה בגיל עשרים ועובדת עד גיל חמישים, או יש צורך לכסות עבורה במשך כ-23 שנה פער עצום מהכיס של הרשת", הוא מבהיר. "מי מסוגל לשלם עלויות כאלו?"

על השאלה אם הפער אכן משולם לגננות נעדיף שלא להשיב, שכן הנושא סבוך ומשתנה מרשת לרשת ומתקופה לתקופה. רק נציין שיש לא מעט תביעות משפטיות המתנהלות נגד הנהלות הגנים, שמגישות גננות מוסכלות שכיום כבר אינן עוסקות בתפקידיהן (אילו היו בתפקיד, הן לא היו מעזות

בימים אלו מגיעה לסיומה תקופת הרי"שום לגני הילדים לשנת הלימודים הבאה, אך בשונה משנים קודמות, כעת מפעמת תקווה בקרב מאות רבות של גננות חרדיות ברחבי הארץ - שאולי בשנה הקרובה יחול שינוי כלשהו במשכורתיהן, והמשכורות שבחלק מהגנים היו נמוכות להחריד, עד כדי 30% פחות ממשכורתיהן של גננות המועסקות בגנים של החינוך הכללי, יועלו - ולו במקצת.

ויש לגננות כמה להיאחז, שכן מתברר כי בשנה האחרונה ערך משרד החינוך לא מעט ביקורות על העמותות, ולאחר שחשף שחלק מהן אינן משלמות לגננות כנדרש, הוא דרש מהן להעלות את המשכורת ב-20%-30% לכל גננת. הגננות שזכו להעלאה כמובן מרוצות (אם כי עדיין יש הרבה גנים שבהם המשכורות לא הועלו), אולם מנהלי העמותות, כפי שניתן לראות, מתקשים לספוג את המכה הכלכלית הקשה, שכן בשונה מהגנים השייכים לחינוך הכללי, שבהם משרד החינוך מממן את המשכורות עד לשקל האחרון, כשמדובר בגנים של עמותות חרדיות, הוא מממן רק חלק מהם, והעמותות שמפ"עילות את הגנים הן שנדרשות לספוג את התשלומים ולשלם לגננות מכיסן.

"לא פלא שלא נותר לנו כל כסף עבור תחזוקת הגנים", מספר בייאוש אחד מהמנהלים של אותן עמותות, "אין לנו יכולת לתקצב את הגנים במתקני חצר וגם לא בחומרי יצירה, כי משרד החינוך מתקצב את הגננות שלנו באופן אפלייתי, חלקי ומקומם". הבעיה, כפי שניתן לראות, ממש אינה חדשה, והיא אכן נגרמת מתקצוב לקוי של משרד החינוך כלפי הגנים השייכים לחינוך המוכר שאינו רשמי. תקצוב זה מקובל כבר עשרות שנים שבמהלכן הוא לא עבר כל שינוי.

מודל לקוי

"יש להבין ששיטת התקצוב של גני המוכר שאינו רשמי שונה לחלוטין משיטת התקצוב של הגנים השייכים לחינוך הרשמי", מסבירה ר"ח אביגיל שי-קוביציקי, מנהלת מישור - חשבות למוסדות וייעוץ עסקי. "למעשה, הגנים השייכים לחינוך המוכר שאינו רשמי הם היחידים מכל הגופים במדינה שמ"קבלים משכורות לפי מודל לקוי באופן מהותי שבנה

אומר ל'משפחה' כי ברור ששינוי כזה לא יציל את מצב הת'תים, שכן העלויות שלהם יהיו גבוהות עוד יותר מכפי שהיו בעבר.

ואכן, בשיחה עם אחד מאנשי ההנהלה בתלמוד תורה שעד כה נוהל תחת איגוד הת'תים הוא מספר בכאבו: "אנחנו נחשבים למוסד חדש, ולכן הובהר לנו כי מכיוון שהבניין שלנו אינו רשום על שם 'איגוד הת'תים' איננו יכולים עוד לפעול דרכו. בעקבות כך נדרשנו בשבועות האחרונים לשחק לחלוטין את העבודה בת'ת, וכל המזכיר-רות ואנשי הצוות התגייסו כדי לקבל רישיונות ממשד החינוך ולנהל טפסים שונים. מדובר בנו- שאים שעד כה לא טיפלנו בהם וכלל לא שיערנו את היקפם העצום. השותפות שלנו באיגוד הורי-דה מאתנו נטל רב. מבחינת, עומד לפניי קצת הר גדול ונורא שאין לי מושג איך לעבור אותו, כי עד היום האיגוד עשה למעננו הכל".

עם זאת חשוב לציין כי איגוד הת'תים ממש לא עומד להיסגר בעקבות החלטת משרד החינוך, וצפוי שהוא אף יצבור תאוצה, שכן הוא יתחיל להתנהל כמו גוף פרטי ויפעיל בעצמו גני ילדים של מוסדות שאינם מתמחים בהעסקת עובדים לפי תקנות עובדי ההוראה. ל'משפחה' אף גודע כי יש כבר עשרות מוסדות שחתמו על התקשרות כזו עם האיגוד.

אז מה בעצם הבעיה כאן?

"אנו בטוחים שכל המעשים של משרד החינוך נוכח מוכוונים למטרה אחת", טוען המנהל, "שכן המשרד רוצה להעביר כמה שיותר תחת חינוך לפעילות ישירה ורשמית תחתיו! ברגע שהעמיר תות הקטנות יופעלו באופן עצמאי, הן ייתקלו מיד בקשיים ובביקורות של משרד החינוך, וכך יקל על הפקידים לשכנע אותם לעבוד תחת המשרד ישירות".

העמותות בפריפריה

עמותות אחרות שעומדות בימים אלו לפני שינוי גדול הן עמותות המפעילות גנים חרדיים בפריפריה ובערים חילוניות. מרבית הגנים הללו משויכים לרשת הגנים של אגודת ישראל, בה-נהלת הרב יצחק רייך, או למג"י - בהנהלתו של המנכ"ל הרב גיל דוד.

"מג"י מחזיקה נכון להיום ב-300 כיתות גן הפזורות ברחבי הארץ, חלק מהן בבעלותה וחלק מופעלות באמצעות עמותות קצה", מספר הרב גיל דוד. "מבחינת העמותות, השותפות עמנו היא הדבר האידאלי, שכן כל אחת מהן מחזיקה במספר קטן מאוד של גני ילדים (לחלק מהן יש אפילו רק גן אחד) וברור שאין להן כוחות לה-תנהל מדי שנה מול משרד החינוך כדי להשיג תקציבים, רישיונות ואישורים. זה המקום לציין שאני וידידי הרב רייך נמצאים בהתמודדות קשה ויום-יומית עם הגנים הללו, כי בשונה מהערים החרדיות שבהן כ-90% מהמוסדות שייכים למוכר שאינו רשמי ובאופן טבעי העיריות נותנות לגנים החרדיים מבנים, אצלנו רוב הגנים נמצאים בערים מעורבות ואנו צריכים ממש להילחם על כל מבנה, כי העיריות אינן מעוניינות בקיומנו. בשל כך אני חנו כרשת עושים את העבודה עבור העמותות, ולאחר מכן מעבירים להן את התקציבים. עם זאת, הצלחנו בשנים האחרונות להקים מערכת בקרה רצינית מאוד לצורך בדיקת עמותות הקצה לגבי שכר עובדים, ואני בהחלט מציע למשרד החינוך לאמץ את המודל שלנו".

אולם למרות הבקרה הצמודה מתברר שההתנהלות הכספית של חלק מהעמותות באותם מקומות לא הייתה נבונה במיוחד לאורך השנים. נוסף על כך, בחלק מהמקומות התפתו העמותות לפתוח מספר גדול יותר של גנים מכפי הנדרש, ובעוד שהן קיבלו את התקציב על פי חישוב של 'פר ילד' הן שיבצו בגן בסך הכל 15 ילדים. את התוצאה ראו הגנות האומללות במשכורותיהן,

שכן בגן שמתקצב לפי עלות כזו, הגנת מקבלת באופן טבעי 50% מהשכר של גנת בגן מלא של 30 ילדים.

איך הצליחו העמותות להתנהל כך במשך שנים מבלי שמשד החינוך יחשוף זאת? גורם המעורב בתחום מציין כי אכן משרד החינוך לא פיקח על אותן עמותות עד כה, שכן הן היו מופעלות תחת הרשתות הגדולות והן שקיבלו מהן את הכספים. אך מכיוון שהעמותות חששו מביקורת של הר-שות הן היו עוברות בכל שנה לעמותה אחרת - פעם הן היו אצל הרב גולדקנופף, פעם אצל רשת הגנים ופעם הן היו עוברות למג"י. כך הן בעצם לא עברו ביקורת מעולם.

מובן שהדברים אינם נכונים בהכרח לכל הע-מותות, ויש עמותות שהתנהלו בתבונה, אך בכל מקרה הן נזקקו לגוף מתווך כמו מג"י או רשת הגנים אשר נמצאים בקשר יום-יומי עם משרד החינוך ויכולים לקצר עבורם את התהליכים ול-סייע בכל הנוגע.

ומדוע העובדה שמשד החינוך יעסיק את העמותות באופן ישיר עלולה להזיק להן?

"הרעיון של משרד החינוך יגרום נזק רב לג-נים", טוען גורם בכיר באחת מהרשתות הנ"ל, "שכן ייווצר מצב שבו כל גן שיש בו 15 ילדים יתחיל לפעול ישירות מול המשרד. גנים כאלו מצריכים המון עבודה סביבם, אישורים, רישיונות ועוד הרבה. כאשר אנו עושים זאת אנו פועלים כרשת ומצליחים להשיג את הדברים במהירות וביעילות. גם במקרים קשים יותר אנו מפעילים את מרב הכוחות והקשרים כדי לדאוג לכל הנד-רש. ברור שכאשר יהיה מנהל של גן אחד שיבוא ויבקש את אותן בקשות הוא לא יזכה ליחס זהה". בשיחה עם הרב א', שאחראי על עמותה הפו-עלת באחת הערים הצפוניות, הוא מציין כי הם בהחלט לחוצים מכך שיוחלט כי עליהם לפעול בעצמם מול המשרד, שכן לאורך כל הדרך הם ניסו לחסוך את החשיפה הרשמית הזו. והוא גם מביע חשש: "ברגע שנעזוב את הרשת הגדולה לא יהיה שום דבר שימנע מהרשת לפתוח גנים מתחרים בעיר שלנו, כי עד כה היא לא עשתה זאת כדי לא לפגוע בנו, אך ודאי שברגע שנעזוב אותה היא תפתח גנים ואז בכלל לא יהיה לנו סיכוי".

"הגנים הקטנים של העמותות צפויים להיסגר", אומר ל'משפחה' גם מנהל של גן שמפעילה רשת הגנים של הרב רייך, "או שלחלופין - הם יחליטו פשוט לעבור להיות שייכים לרשת הגדולה, ואם זוהי מטרת משרד החינוך - אז בבקשה, אבל אם הוא באמת רוצה לעזור לגנות, אז הדרך אינה להפריד את הגנים של העמותות מהרשת, כי זה רק מה שיובייל לקריסתם".

והרב דוד מוסקיף: "אין עוררין על כך שהמצב שנוצר אינו משיבוע רצון, אך לתחושת, משרד החינוך מצפה שאנו כרשתות נבוא להציע לו פתרונות".

ונראה לך שיש פתרון?

"בימים אלו אנו בהחלט מחפשים פתרון שייתן מענה לעמותות ויהיה לשביעות רצון משרד החינוך, מנהלי העמותות ומרכז גני הילדים. אני מק-וה מאוד שנצליח לעשות זאת".

מה ילד יום? למשרד החינוך פתרונים. אך מס-תמן שמנהלי הרשתות אינם עומדים לשקוט, אלא מתכוונים להילחם את מלחמתם הגדולה ביותר למען הגנות, למען תחזוקת הגנים ובעיקר למען החינוך של ילדי ישראל.

במשרד החינוך טוענים בתגובה כי הציבור החרדי אשם בכך שמודל התקצוב של הגנות לקוי, שכן הוא זה שמסרב לקבל את ההתערבות של המדינה. ברגע שמוסדות החינוך לא יפעלו כמוכרים שאינם רשמיים אלא ישתייכו לגמרי למשרד החינוך יקבלו הגנות תקצוב מלא.

"הלוואי ובערים אחרות היינו מסודרים כמו בביתר"

כך אמר יו"ר ש"ס אריה דרעי בתום ביקור ארוך בביתר עילית

קורת רוח רבה נראתה בשבוע שעבר על פניו של יו"ר ש"ס אריה דרעי. הסיבה: ביקור שעשה בעיר ביתר עילית, בהזמ-נת ראש העיר, מאיר רובינשטיין, וסגנו מש"ס הרב יהודה עובידי, במהלכו ראה כי מרבית מוסדות החינוך הספרדיים בעיר, מסודרים היטב במבני קבע מפוארים.

דרעי ביקר גם במתחם מרכז הנוער החדש שהחל לפעול בביתר לפני כמה שבועות. המדו-בר במתחם מיוחד שנבנה ע"י העירייה עבור נוער הזקוק לקידום, שם - בעזרת צוות מקצועי ייחודי, מקבלים הנערים מסגרת חמה ותומכת, ומתקדמים בלימודים ובבנייה עצמית. הכל בתמיכה בליווי צמוד של ראש העיר רובינשטיין וסגנו עובידי, המחזיק בתיק קידום הנוער, ופועל בעניין בכל המרץ.

במהלך יום הסיורים הארוך, ביקר דרעי ברוב המוסדות הספרדיים בעיר, התברך בביתו של המרא דאתרא הגר"י תופיק, ובישיבתו של הרה"ג זמיר כהן, שם השתתף בשיעור ואף נשא דברי חיזוק.

את סיורו חתם דרעי במרכזי התעסוקה של ביתר עילית, כאשר נוכח לראות בחברת סיטי-בוק, מאות נשים חרדיות מתפרנסות בכבוד, ושמע ממנכ"ל החברה על העזרה שמעניקה העירייה להבאת מוקדי התעסוקה לעיר, וכן על מודל הת-עסוקה הייחודי של החברה, המספקת שירותים ללקוחות ולבנקים בחו"ל.

בסיום יום הביקור, לא הסתיר דרעי את התפע-לותו: "הלוואי ובערים אחרות היינו מסודרים כמו בביתר עילית. אנשים לא מבינים איזו אימפריה זו ביתר עילית. העיר הזו היא המפתחת ביותר מבין הערים החרדיות בתחום החינוך ותחומים רבים נוספים. היא מנוהלת במקצועיות וצריכה להיות מודל לערים החרדיות, כיצד משקיעים בחינוך וכיצד מתמודדים עם בעיות חינוכיות".

בית המשפט הצדיק ביטול חוזה עם מיסיונרים

המכנה עצמה 'עדי ה'. בית הספר מיהר להודיע על ביטול החוזה. המיסיונרים מצדם עתרו לבית משפט השלום בדרישה גורפת שבית הספר יקיים עמם את החוזה האמור ואף יפצה אותם בסכום של לא פחות מ-108 אלף שקלים.

בפסק דין שניתן על ידי בית המשפט דוחים השופטים את התביעה וקובעים נחרצות כי "לא יכול להיות ספק בכך" כי אילו היה ידוע מראש כי העמותה השוכרת היא נציגת הקהילה המיסיונרית, לא הייתה הנהלת בית הספר מסכימה להתקשר עמם בהסכם. בית המשפט קובע: "אילו היה הגי-לוי נעשה קודם לכן, הרי על אותו בסיס לא היה ההסכם כלל נחתם".

בית משפט השלום בתל אביב דחה תביעת מיסיונרים להורות לבית ספר בנתניה לאכופף את ההסכם עמם ול-שלם להם 108 אלף שקל דמי פיצוי ועגמת נפש וקבע כי הצדק עם בית הספר ואף הורה למי-סיונרים לשלם הוצאות משפט.

הכול החל כאשר המיסיונרים, באמצעות עמו-ת העונה לשם 'המצפה לישראל' שכרו את אחת מכיתות בית הספר 'רויאל' בנתניה לשם עריכת פעילות בו מדי יום בשעות אחר הצהריים. זמן קצר לאחר חתימת החוזה בינם לבין בית הספר, גילתה הנהלת בית הספר כי מאחורי השם המית-מם מסתתרת לא אחרת מאשר הכת המיסיונרית

החברה המרכזית למימוש זכויות נלחמה וזכתה

המלחמה על זכויותיה המשיכה ואיתה סאגת הבירוקרטיה, כאשר בביטוח הלאומי התעקשו לראות שוב את א.א שסירבה לכך, החברה המ-רכזית למימוש זכויות נלחמה על קיום דיון ללא נוכחותה, ואף בזה הצליחה. א.א. קיבלה הכרה מקסימאלית לנכותה, בחישוב רטרואקטיבי של שנה מיום שהוגשה התביעה לנכות בעדה, וכך בעבור א.א. - הושג מיצוי זכויות מלא.

הרב שמאי שזירי, יו"ר החברה המרכזית למי-מוש זכויות: "ההבדל בין לקבל חלק ממה שמגיע לך לבין לא לקבל בכלל את מה שמגיע לך, הוא הבדל דק מאוד. במקרה זה כמו במקרים רבים אח-רים, בסיעתא דישמיא החברה המרכזית למימוש זכויות היא זו שעשתה את ההבדל.

א.א. אובחנה לראשונה כלוקה בפיגור על ידי הצוות הרפואי של החברה המ-רכזית למימוש זכויות. עובדת היותה מרקע סוציאקונומי נמוך הביאה לכך שלא הייתה מוכרת על ידי אף גורם ולא מיצתה את זכויותיה במסגרת שירותי הרווחה המקומיים והמוסד לבי-טוח לאומי. החברה המרכזית למימוש זכויות נלח-מה על זכויותיה כשהיא מתמודדת עם חוסר שיתוף פעולה אשר נבע ממצבה ואף הצליחה. אבחנתו של הצוות הרפואי התקבלה במוסד לביטוח לאומי, ואושרה לה קצבת נכות מלאה ולצמיתות.

בכך לא תם המאבק. לא.א. אושרה קצבת נכות רק מיום שעברה את האבחון על ידי הצוות הרפואי של החברה המרכזית למימוש זכויות ולא לתקופה רטרואקטיבית כפי שמאפשר החוק.

חלק מהליקויים במודל התקציבי הקיים:

1. תקצוב אחיד ומוקפא: התקצוב לכל הגנים הוא לפי מפתח של גגנת מוסמכת + 12 שנות ותק ולא לפי ותק ודרגה בפועל. הוותק הממוצע ברשתות עומד על כ-17 שנים - פער של כ-10%! כמו כן, השכר הצמוד לדרגת מוסמך בלתי ראלי - כיוון שמשרד החינוך מחייב כיום הכשרה לדרגת בכיר, לכל הפחות, הפרש של כ-10% נוספים בשכר הבסיסי! **סה"כ חסר של כ-20% שכר גגנת.**

2. תוספת אם מתוקצבת רק ב-3%, אולם לגגנת הזכאית משולמת ב-10%, ותוספת מעונות נדרשת לעמוד על 300-500 שקלים ומתוקצבת רק בכ-117 שקלים למשרה. כך יוצא שבפועל שני הרכיבים הבסיסיים לגגנת-אם מתוקצבים בחסר של 70% מהנדרש.

3. אין תקצוב הבראה וביגוד לעובדים ברוטציה (לגגנות משלימות אחת לשבוע).

4. אין התייחסות ותקצוב לשעות גיל הנדרשות להיות משולמות לעובד מעל גיל 50.

5. משרת גגנת בכיתת חינוך מיוחד מתוקצבת כמו גן רגיל ללא כל תוספת גמול.

לסיכום:

גן שמשוכנת בו גגנת ותיקה ומשכילה יכול להגיע להפסד מעלות שכר ונלוות של כ-50 אלף שקלים, הפרש שכר ברוטו לגגנת כ-3,000 שקלים לחודש.

ברשת המעסיקה למשל כ-270 עובדי הוראה ומוצא דרגת העובד למעלה מבכיר 17 יעמוד ההפרש על כ-4 מליון שקלים בשנה! (מתוך מסמך ששלחה ר"ח שקוביציקי בעבר למשרד החינוך).

במשרד החינוך לא מכחישים זאת, אך טוענים כי כעת המשרד קבע לעצמו יעד לסיים את הסדר עמותות הצינור, וזאת מכיוון שהסדר זה מעביר את כספי התקצוב דרך ארוכה מרגע יציאתו מחשבון משרד החינוך ועד שהוא מגיע לחשבונה של הגגנת. כך נגרם מצב שבו באופן כלשהו נעלמים ממנו 15%-20% והגגנת יוצאת מופסדות. האצבע המאשימה לדבריהם מופנית לעבר מנהלי עמותות הצינור, שחלק מהם הם שעומדים בראש רשתות הגנים הגדולות, ולכן פועל המשרד בתוקף לביטול השיטה.

כצעד ראשון במסגרת המהלך הודיע משרד החינוך כבר לפני כמה שבועות שהוא יפסיק להעביר תקציבים דרך עמותות הצינור האחראית על 'איגוד הת'תים'. איגוד זה הפעיל עד כה חלק מגני הילדים בתלמודי התורה השונים, והחל מעתה הוא יידרש לפעול בכוחות עצמו, כגוף פרטי, ללא קשר לעמותת הגדולה שתמכה בו.

מבחינת הת'תים מדובר בהתמודדות לא פשוטה, שכן העמותה, כגוף גדול, הצליחה לדאוג עבורם עד עתה לאישורים ולרישיונות ולטיפול בכל הביורוקרטיה הנדרשת לכיתות הגן. היא גם גבתה סכום סמלי ביותר עבור כך, וסביר להניח שאילו הת'תים היו דואגים בעצמם לכל הדברים הללו הם היו נדרשים לשלם הרבה יותר. גורם המעורב בנושא

אחד המומחים בתחום עובדי ההוראה הסביר ל'משפחה' כי בנושא זה חשוב להבין שקיים הבדל בסיסי בין רשתות החינוך הגדולות שמפעילות גנים בכל רחבי הארץ לבין אלפי גנים שמפעילות עומד תות קטנות.

"משרד החינוך מפריח האשמות סתמיות על רשתות החינוך הגדולות, רק מכיוון שהוא רוצה להראות שהוא פועל כביכול לטובת הציבור. אבל ההאשמות שלו הן שקריות, שכן הוא מתקצב את הרשתות הגדולות באופן ישיר, וכאשר מתעוררים חשדות הוא עורך ביקורת מקיפה.

"לעומת זאת, ישנן עמותות קטנות ברחבי הארץ אשר מפעילות מספר גנים מצומצם. עמותות אלו אינן יכולות להרשות לעצמן מבחינה כלכלית להעמיד מנהלה גדולה אשר תטפל בכל התהליך המורכב של עמידה מול משרד החינוך כמוסד מוכר שאינו רשמי, ולכן, עד היום הן קיבלו את כספיהן דרך 'עמותות צינור' שאלו היו מעין ארגוני גג מנהליים שטיפלו במרכז בכל התהליך מול משרד החינוך, לקחו ממנו את הכספים והעבירו לעמותות הקטנות. בסופו של דבר חסכו העמותות הקטנות באופן כזה כסף רב, כי אם הן היו נאלצות להקים מנהלה שלמה עבור תקציב קטן, זה היה עולה להן הרבה יותר ממה שהן משלמות לעמותות הצינור שמטפלות בהן".

מרבית הרשויות ישתדלו לקבל אחריות. גני ילדים חרדיים תמונת אילוסטרציה

מחוץ לת'ת בצורה מאוד לא עדינה. "נשמור על עצמאותנו בחירוף נפש ובכל מחיר", הוא מצהיר. אגב, מתברר שגם מבחינה טכנית התכנית תיתקל במהמורות רבות, שכן היא תצריך תשלומים גבוהים מאוד של העיריות ברחבי הארץ, שכלל לא בטוח שישמחו להתגייס למען פתיחת גני הילדים. בשחיה עם גורם בעיריית ירושלים הוא אף אישר באופן בלתי רשמי את הדברים וציין כי בוודאי יהיה צורך במאמץ רב מאוד לשם כך. שלא לדבר על הבעיה שבמציאת מבנים עבור כל אותם עשרות גנים שמ"שרד החינוך מתכנן לפתוח.

כמה וכמה מהמנהלים ואנשי החינוך גם הוסיפו על הדברים טענות קשות מאוד. לדבריהם, משרד החינוך אינו חפץ לרגע לפתור את המצוקה או לשלם לגגנות יותר כסף, אלא מציע את ההצעה הבלתי ראליה כשכל מטרתו לפגוע ברשתות החרדיות ובמערכות החינוך החרדי, זאת כחלק ממכלול הגזרות שהוטלו לאחרונה על עולם התורה וכעת גם על הגנים.

הסוף לעמותות הצינור

עם זאת, במשרד החינוך לא שוקטים על השמ"רים, ול'משפחה' נודע כי בשבועות האחרונים הם כבר הזמינו כמה וכמה גנים השייכים לעמותות (לא לרשתות הגדולות) לעבור להיות מופעלים משנת הלימודים תשע"ו ואילך על ידי המשרד. לטענתו של משרד החינוך, יש כמה מהגנים שכבר נענו בחיוב, אך לעת עתה הוא נמנע מלנקוב בשמותיהם. כמו כן, כחלק מהמגמה החדשה גם הטיל משרד החינוך לאחרונה 'פצצה' נוספת, כאשר הוא הודיע כי מהשנה הקרובה ואילך הוא לא יאפשר יותר תקציב של 'גני עמותות' באמצעות הרשתות הגדולות שהן מעין עמותות צינור להעברת כספים, וכל גן השייך לעמותה יידרש לקבל את תקציביו ישירות דרך המשרד.

אמצעים אגרסיביים ופשוט לנתק אותן מהרשתות החרדיות.

כפי שחשף 'משפחה' בשבועות האחרונים, במש"רד החינוך מנסים בימים אלו לקדם מהלך שבו הגנים החרדיים יעברו להיות תחת חסותו של המשרד ויופעלו דרכו. במשרד אף הצדיקו את התכנית בכך שהיא תאפשר את שיכון הגנים במבני קבע מסודרים, זאת מאחר שהגנים יהפכו להיות עירוניים ויופעלו על ידי העיריות השונות. כמו כן הם גם צפו כי ברגע שהגנים יהיו תחת חסותם, משכורותיהן של הגגנות יונקו בעשרות אחוזים.

אלא שאת הדבר החשוב ביותר שכחו ככל הנראה במשרד החינוך - מוסדות החינוך החרדיים חרטו על דיגלם לאורך כל השנים את הניתוק מהמדינה ולא ייתכן בשום אופן שגגנות חרדיות יסכימו להיות מועסקות תחת משרד החינוך בגנים שיהפכו כביכול להיות חלק מהחינוך הממלכתי.

"מדובר בפרשת דרכים מאוד סבוכה עבורנו כג"גנות" מסבירה הגגנת רחל ממודיעין עילית, "כי ודאי שכולנו רוצות העלאה במשכורת ועבודה מסודרת דרך משרד החינוך, אך עם זאת, ברור לי שאם ייפתחו בעיר גנים השייכים למשרד החינוך ולעו"מתם יהיו גנים של הרשתות החרדיות, לא תהיה אף אימא אחת שתשלח את ילדיה לגנים שאינם בהנהלה חרדית. באופן מעשי, אני לא יודעת כיצד הגגנות יגיבו כאשר משרד החינוך יציע להן לעבוד דרכו, אך ודאי שהנושא אינו פשוט. היינו שמחות מאוד אילו משרד החינוך היה דואג לנו לעוד 1,000 שקלים בחודש, במקום לנהל פרוצדורה חדשה, שתעלה לו בוודאי הרבה יותר".

גם מנהל ת"ת מירושלים שמפעיל כמה גני ילדים במסגרת הת"ת, מציין כי כספים המועברים על ידי משרד החינוך יתקבלו אצלו תמיד בברכה, אולם ברגע שהדבר יותנה בכך שהגנים יפעלו דרך המשרד באופן ישיר, משרד החינוך יראה את דרכו